

Universitätsbibliothek Paderborn

**Qvod Ivdaeи Messiam, Qvi uenit, ceu uenturum, temere
expectent**

Samuel <Marochitanus>

Argentorati

VD16 S 1561

Capvt XXIII. Probat hoc idem per uerba Malachiae Prophetae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36159

VERI MESSIAE

de utero tuo, et gens gentem superabit, et maior serviet
minori. Domine mi, sola Rebecca fuit mater Iudeorum et
Gentilium. Populus maior et primogenitus fuit Synago-
ga, quae maior fuit honore et scientia Dei dotata. Popu-
lus secundo genitus et minor apud Deum, fuerunt gentes
in infidelitate manentes, et in ignorantia sua. Si tamen,
domine mi, Deus occidit Israël, prout describit Esaias, et
tunc tota subuersa est Synagoga, quae fuerat maior, et ser-
uavit gentibus quae fuerat minor, ut compleretur uerbum
quod Deus dixit Rebeccae. Gens gentem superabit. Etiam
de ecclesia dixit Deus per os David Psalmo. xlviij. Astitit
regina a dextris tuis in uestitu deaurato disunctis colori-
bus adornata. Exponitur, domine mi, q[uod] ecclesia Gentiliū
quae uocatur regina diuersitate linguarum omniū que ser-
uiunt ei est adornata quasi colorum distinctione. Nam
omnes linguae in ecclesia concordant in uera exposi-
tione legis et psalterij et libri omnium Prophetarum.
Synagoga uero non habuit nisi unam
linguam, et ornatum suum
quasi uno colore. s.

Hebreæ.

CAPVT XXIII.

Probat hoc idem per uerba Malachi Propheta.

Timeo

P A R A S T A S I S.

Timeo etiam, domine mi, de uerbis inductis superius
frequenter per Malachiam Prophetam, dixit Deus
Synagogæ, cum ait. Non est mihi uoluntas in sacrificiis
uestris, quia ab ortu solis usq; ad occasum magnum est
nomen meum inter gentes, que offerunt nomini meo sa-
crificium mūdum. Sicut de natura sua munda sunt, aqua,
uinum, & farina pura, de quibus factum est sacrificium
& nō indiget mundatione & lotione, sed Synagoga in-
diget lauare carnes sacrificiorū, & purgare uentres ani-
maliū, que in sacrificio sacrificabantur, & lauare locum
de sanguine et pinguedine sacrificiorū, aliter esset horror
tractare. In sacrificio autem panis & uini & aquæ non
apparet aliiquid indecens. Prouerbio. viij. Melior est bu-
cella panis, nihil turpe etiā corporaliter sumpta. Estimo,
domine mi, quod de isto sacrificio dixit deus per Salomo-
nem Prover. viij. Melior est bucella panis cum charitate
quā uitulus saginatus cū inimicitia. Buccella amoris, domi-
ne mi, pura est māsuētudo sup̄ mansuetudinē, et remissio
mutua offendarū, et uitulus odij saginatus est oculus p̄ ocu-
lo, et occulta īterfectio inimicorū. Ergo, domine mi, sacri-
ficium Synagogæ est uitulus pinguis cum inimicitia, &
sacrificium ecclesiæ bucella est panis cum charitate, de
qua dixit Deus. Melior est bucella &c. Pulchre etiam
describit Deus ecclesiam assimilando ceruis per os Salo-
monis Proverbiorum. v. ubi ait. Cerua deo charissima in
emulo suo, cuius ubera inebrient te omni tempore &
amor illius delectet te in æternum. Synagoga enim dici

D posset

VERI MESSIAE.

poſſet cerua aliquo modo, ſed non eſt nobis poſſibile expo-
nere uerbum iſtud, reſpectu illo præſertim, quia nō habet
æmulum unum ſed æmulos multos. Aemuli eius fuerunt
Moyses, & Aaron, Daniel, Esaias, Hieremias, & ceteri
ſimiles. Et ecclēſia eſt deo dilecta cerua in æmulo ſuo uno,
de quo et qua ſcribitur cerua chariſima deo in æmulo ſuo
non habente parem in nobilitate & gratia. Tunc addit,
domine mi, et dicit, inebrīet te ubera eius omni tempore,
delectare in amore eius iugiter, Quo ſignificatur ſacrifi-
cium ecclēſiae omni tempore duraturum in eternum. Simi-
lat autem Deus illam matri lactanti filios, & in hoc quod
dixit, inebrīabo te, denotat materiam ſacramenti ſpiritu-
aliter quantum ad uinum, & ubera denotat in reliquis
partibus ſacramenti eſſe delectabile nutrimentum &
ſufficiens ſacramētum, quo ſacrificio iam fruitur & de-
lectatur ecclēſia. Iam mille anni ſunt, à quo tempore pri-
uauit Synagogam ſacrificio. Aemulus autem ille in quo
Ecclēſia eſt tam grata deo, eſt Christus dominus & ubera
eius dant uinum perpetuum, de quo peruenit gaudium
ſempiternum, & non dicit quod dabit carnes & pingue-
dinem uel ſanguinem quæ faciūt ſacrificium laboriosum.
Sacrificium synagogæ quo Deus priuauit nos. Iam ſunt
mille anni. Nos autem Dei ſumus, dominic mi. Fuit autem
Synagoga ſicut mulier quæ habuit alium uirum, ſupple-
Deum, & perdidit illum & domū ſanctam. Et iſta ecclēſia
fuit cerua in derto ſine marito, ſed Deus uicem illius
ſupplet. Vnde ipſe fortis & gloriosus dicit per Esaiam

cap.

PARASTASIS.

ca-lxxij. Puellæ sequestratæ meliores sunt quam illæ quæ
habent virum. Item ille propheta cap:lxxij. Ego faciam,
dicit dominus Deus, uineam & fluminæ ad potum popu-
lo meo electo, & tu Iacob non obediens, & tu Israël non
audiens. Sicut nos, domine mi, sumus extra obedientiam,
nec habemus aures nec oculos, quapropter hæc captiu-
tas nostra iam usq; ad complementum mille annorum per-
uenit. Timeo, domine mi, de lege nostra quæ furoris iram
habet in promptu, & dicit oculum pro oculo &c. Sed
ceruilla æmulum habens unicum, dixit in Euangelio suo
glorioso Nathæ. v. Qui te percussit in unam maxillam
statue illi alterā. Loquitur David in psalmo. xxxi. Quam
magna, et quam multa dulcedo tua domine, quam absco-
disti timetibus te, & cōpleuisti eā sperantibus in te. Et

est clarū, domine mi, quod populus Synagogæ ti-
muerūt poenas legis .f. oculum pro oculo, quia
erat i promptu executio Sed populus ecclæ-
siae sperans est in dulcedine Dei, qui
percuSSI infaciem non reperiuit.

Quapropter parauit illis Deus

.f. ḡetibus, magnā multitudi-
nē dulcedinis suæ quā
abscōdit à Iudeis.

Attamen &c.

CAPVT XXIIII.

Quod cantus Christianorū est Deo acceptus.

D 2 Paueo,